

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0508U000444

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-07-2008

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткач Сергій Миколайович

2. Tkach Sergii Mikolayovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.14

Назва наукової спеціальності: Ендокринологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 01-07-2008

Спеціальність за освітою: 7.110101

Місце роботи здобувача: Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В. П. Комісаренка

Код за ЄДРПОУ: 02012013

Місцезнаходження: Україна, 04114, м.Київ, вул.Вишгородська, 69

Форма власності:

Сфера управління: Академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.558.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В. П. Комісаренка НАМН України"

Код за ЄДРПОУ: 02012013

Місцезнаходження: вул. Вишгородська, будинок 69, м. Київ, Київ, 04114, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В. П. Комісаренка

Код за ЄДРПОУ: 02012013

Місцезнаходження: Україна, 04114, м. Київ, вул. Вишгородська, 69

Форма власності:

Сфера управління: Академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.51

Тема дисертації:

1. Автономна нейропатія у хворих на цукровий діабет 1 типу: фактори ризику, перебіг, діагностика і лікування.
2. Autonomic neuropathy in patients with type 1 diabetes mellitus: risk factors, course, diagnosis, and treatment.

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: автономна нейропатія у хворих на цукровий діабет (ЦД). Мета дослідження: дослідити закономірності розвитку уражень автономної нервової системи (АНС) при ЦД та розробити методи ранньої діагностики, патогенетично обґрунтованого лікування і профілактики діабетичної автономної нейропатії (ДАН) у хворих на ЦД 1 типу. Методи дослідження і апаратура: клінічні, біохімічні, інструментальні, радіологічні, рентгенологічні і статистичні; УЗД-апарати „Toshiba SSA240A" та „Aloka SSD-500", електроміограф „MG 440", рентгенапарат „Diagnost 75 Plus", електрокардіограф „ЭК1Т-03М2", радіологічний апарат „Радиоциркулограф", персональний комп'ютер з програмами аналізу варіабельності ритму серця (ВРС) і статистичної обробки результатів досліджень. Теоретичні та практичні результати: визначені закономірності розвитку уражень АНС і їх зв'язок з порушеннями моторно-евакуаторної функції шлунка, різними формами дискінезії позапечінкових жовчних шляхів та змінами уродинаміки, характер взаємозв'язку

змін соматичного і автономного відділів нервової системи у хворих на ЦД 1 типу. Запропонована характеристика стадій діабетичної кардіоваскулярної автономної нейропатії (ДКАН) на основі спектрального та статистичного аналізу ВРС. Визначені ранні ознаки діабетичної шлунково-кишкової автономної нейропатії (ДШКАН) і діабетичної цистопатії (ДЦ), фактори ризику виникнення ДАН та маркери підвищеного ризику розвитку остеоартропатії Шарко. Визначений позитивний вплив унітіолу на поліоловий шлях обміну глюкози за рахунок підвищення активності сорбітолдегідрогенази, що запобігає надмірному накопиченню сорбітолу в нервах. У хворих визначена позитивна дія унітіолу на перебіг ДКАН, ДШКАН, ДЦ, тіосульфату натрію - при ДКАН і ДШКАН, α -ліпоєвої кислоти - при ДШКАН. Новітність: вперше розроблена об'єктивна електрофізіологічна характеристика стадій ДКАН на основі аналізу ВРС, запропоновані методи ранньої діагностики ДШКАН і ДЦ, маркери ризику остеоартропатії Шарко, патогенетично обґрунтоване застосування унітіолу в лікуванні ДАН, доведена позитивна дія унітіолу на перебіг ДКАН, ДШКАН, ДЦ, тіосульфату натрію - на ДШКАН і ДЦ, α -ліпоєвої кислоти - на перебіг ДШКАН. Ступінь упровадження: розробки запатентовані, внесені у галузеві стандарти лікування хворих на ЦД. Галузь використання: ендокринологія, неврологія.

2. Object: Autonomic neuropathy in patients with diabetes mellitus (DM). Aim of the study: study the regularities of development of autonomic nervous system (ANS) disorders in DM and develop methods of early diagnosis, pathogenetically grounded treatment and prevention of diabetic autonomic neuropathy (DAN) in patients with type 1 diabetes mellitus. Methods and equipment: clinical, biochemical, instrumental, radiological and roentgenological, statistical methods; ultrasound devices „Toshiba SSA240A" and „Aloka SSD-500", electromyograph „MG 440", X-ray apparatus „Diagnost 75 Plus", electrocardiograph „EKIT-03M2", radiological apparatus "Radiocirculograph", personal computer with software for analysis of heart rate variability (HRV) and statistical processing of study results. Theoretical and practical results: the regularities of development of ANS disorders and their relationship with motility dysfunction of stomach, with various forms of dyskinesia of extrahepatic biliary ducts and urodynamics changes, the character interrelationship of somatic and autonomic neuropathy, were determined in type 1 diabetes patients. Characterization of stages of diabetic cardiovascular autonomic neuropathy (DCAN) based on a spectral and statistical analysis of HRV are suggested. Early signs of diabetic gastrointestinal autonomic neuropathy (DGAN) and diabetic cystopathy (DC), risk factors of DAN, and risk markers of Charcot osteoarthropathy were determined. Unithiol was shown to have a positive effect on polyol pathway of glucose metabolism, with increasing sorbitol dehydrogenase activity, which prevents an excessive sorbitol accumulation in nerves. Positive effect of unithiol on DCAN, DGAN, DC, of sodium thiosulphate in DCAN, DGAN, of α -lipoic acid in DGAN were established in patients. Novelty: for the first time, an objective electrophysiological characterization of DCAN stages are developed, based on analysis of HRV, methods of early diagnosis of DGAN and DC, markers of increased risk of development of Charcot osteoarthropathy are suggested, unithiol use in the treatment of DAN is pathogenetically grounded, positive effects of unithiol on DCAN, DGAN, DC, of sodium thiosulphate on DCAN, DGAN, and α -lipoic acid on DGAN are demonstrated. Degree of introduction: the methods were patented, included in the endocrinological guidelines for medical care of patients with diabetes mellitus. Field of application: endocrinology, neurology.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єфімов Андрій Семенович
2. Efimov Andrii Semenovych

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лучицький Євген Васильович
2. Лучицький Євген Васильович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зозуля Іван Савович

2. Зозуля Іван Савович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Славнов Валентин Миколайович

2. Славнов Валентин Миколайович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.23

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Тронько Микола Дмитрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Тронько Микола Дмитрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.